1

Se întoarce în noaptea de dinaintea ultimei mele zile de școală. Chiar și cu ochii închiși, îi simt prezența în încăpere. Așa se-ntâmplă de fiecare dată.

— Natalie, trezește-te! șoptește ea, știind că sunt deja trează – mă trezesc și dacă bâzâie o muscă pe hol –, la fel de bine cum știe că Saint-Bernardul care bălește și sforăie lățit ca un covoraș la picioarele patului meu, câinele „de pază“ pe care mi l-au luat mama și tata ca să mă ajute să dorm mai bine, va continua să bălească și să sforăie pe durata întregii conversații.

Deschid ochii în beznă, dau cuverturile la o parte și mă ridic în capul oaselor. Greierii cântă de cealaltă parte a ferestrei și lumina albăstruie a lunii străbate frunzișul și cade pe covor.

Și iat-o, așezată în balansoarul din colț, ca de fiecare dată când vine să mă viziteze, încă de când eram copil. Noaptea îi ascunde trăsăturile bătrâne, iar părul des, negru, încărunțit, îi cade despletit pe umeri. Poartă aceleași haine cenușii ca întotdeauna și, deși au trecut aproape trei ani, nu pare mai în vârstă decât ultima dată când am văzut-o sau la prima noastră întâlnire. Ba chiar mi se

pare că a întinerit puțin. Asta probabil pentru că *eu* am mai crescut, iar ridurile și petele provocate de bătrânețe nu mă mai sperie la fel de tare ca odinioară.

Mă gândesc să țip și să apăs pe întrerupătorul veiozei de la căpătâiul patului, să fac unul dintre gesturile care, după cum m-au învățat cei optsprezece ani ai mei, i-ar face pe Ei să dispară, numai ca s-o pedepsesc pentru că m-a părăsit atâta vreme, pentru că m-a făcut să cred că a plecat de tot.

Dar în ciuda amărăciunii mele, nu vreau să dispară, așa că rămân nemișcată.

— Drăguț din partea ta c-ai trecut pe la mine, șoptesc eu.

Vorbitul îmi provoacă o durere în gât, de parcă acesta nu s-ar fi trezit odată cu mine. Ochii, care încă mi se obișnuiesc cu întunericul, deslușesc treptat amănuntele feței ei ridate, liniile care-i încadrează gura, ridurile din colțurile ochilor ei întunecați.

— Unde-ai fost?

— Chiar aici, spune ea.

E unul dintre răspunsurile enigmatice care-i sunt caracteristice.

— Au trecut aproape trei ani.

— Nu și pentru mine.

Din nou – pentru a mia oară – examinez șalul zdrențuit și rochia jerpelită care atârnă pe trupul ei osos.

— Nu, zic eu, tu ești în afara timpului, nu?

Ea ridică din umărul drept.

— Astea-s cuvintele tale, nu ale mele. Au mai venit și alții să te vadă?

Mă frec la ochi, trăgând de timp. Mi-e rușine să recunosc că n-a venit nimeni și că știu precis de ce. Deși vreau să fiu supărată pe ea fiindcă m-a abandonat, de fapt e vina mea că n-am mai văzut-o vreme de trei ani. Eu am făcut-o

să dispară. Dar nu contează dacă recunosc sau nu: ea oricum știe deja totul. Ca pentru a mi-o demonstra, spune:

— Cred că Gus a tras un pârț.

Mă aplec peste marginea patului și privesc câinele cel flocos. Limba îi atârnă afară până și în somn, iar nasul, care îi curge în permanență, adulmecă preocupat. Începe să-și agite o labă din spate, probabil visând ceva, și mirosul groaznic la care tocmai s-a referit ea mă izbește din plin.

Îmi acopăr nasul cu brațul.

— Îh, Gus! Ești un monstru și te iubesc și ești absolut scârbos.

Aștept să se împrăștie grosul putorii înainte să-i răspund la întrebare.

— N-au mai venit. S-au dus cu toții. Doctorița Langdon a spus că terapia EMDR a avut efect. A spus că de-asta n-ați mai venit niciunul. S-ar părea că toate traumele mele au fost soluționate. Sunt o norocoasă! Sau cel puțin așa eram până acum cinci secunde.

EMDR: desensibilizare și reprocesare prin mișcări oculare. E un tip de psihoterapie folosit în tratarea efectelor stresului posttraumatic și, în cazul meu, ca s-o facă să dispară pe femeia din fața mea și pe ceilalți ca ea care au mai apărut de-a lungul anilor lângă patul meu.

Ea cade pe gânduri un moment.

— Știi, abia acum o clipă – o clipă pentru mine și trei ani pentru tine – ți-am spus ceva despre doctorița Langdon. I-ai transmis?

Continui s-o privesc cu severitate.

— Îți amintești ce ți-am zis, Natalie? insistă ea.

Dau din cap o singură dată.

— Ai spus că o să moară într-un incendiu.

— Și?

— Și e încă în viață, o informez eu. Mi-a propus să încerc să iau Ativan, deși mama, firește, n-a fost de acord. După părerea ei, nu e vorba decât de o perioadă stresantă, prin care trec toți adolescenții.

Dumnezeu – numele secret pe care i l-am dat cu ani în urmă, deși ea insistă să-i spun Bunica – râde și-și privește mâinile zbârcite împreunate în poală.

— Habar n-ai, fetițo.

— Ai fost și tu de vârsta mea? o întreb.

Sprâncenele dese se arcuiesc deasupra ochilor ei negri, încețoșați.

— Da, spune ea încet.

— Și era stresant?

Ea închide gura.

— Când eram de vârsta ta, nu știam nimic. Nici despre mine, nici despre univers, nici despre suferință. Îmi amintesc că-mi era frică să mă maturizez, mi-era teamă să nu-mi pierd prietenii, eram convinsă c-o să-mi pierd mințile. Viața mi se părea un malaxor gata să mă înghită. Dar lucrurile care mi s-au întâmplat când eram doar puțin mai mare decât ești tu acum, ei, lucrurile alea au făcut malaxorul să mi se pară ca o baie cu spumant.

Îmi cobor privirea către o gaură din cuvertura mea. Mama a făcut-o după un model, pe vremea când mama mea biologică era însărcinată cu mine. Trebuia să fie pentru alt copil, dintr-o adopție care nu s-a mai concretizat. În schimb a devenit a mea atunci când ei au devenit părinții mei.

— Mi-a fost dor de tine, îi spun Bunicii.

— Și mie de tine.

— Credeam c-ai zis că pentru tine n-a trecut decât un minut.

— Așa a fost.

O vreme stăm în tăcere, privindu-ne. Apoi ea întreabă:

— Ce mai fac gemenii?

— Bine, îi răspund. Coco se transferă de la anul la un liceu specializat în artele spectacolului. Jack e tot cu fotbalul deocamdată. Mama e *atât de mândră* de noi toți, de zici c-o să explodeze de la o zi la alta. La sfârșitul verii ea și tata vor să ne ducă la San Francisco și Seattle.

Excursia asta e o tradiție de-a lor încă de când s-au căsătorit. Mama nu călătorise aproape deloc până atunci, și singura ei rezervă legată de măritișul cu tata era faptul că lui îi era atât de drag Kentucky, încât nu s-ar fi dat dus niciodată de-aici. Pe vremea aceea erau săraci, dar tata i-a promis că o să vadă lumea sau cel puțin SUA. Astfel a luat naștere Excursia Anuală a Familiei Cleary.

Bunica închide ochii și rămâne așa un moment, iar când îi deschide, colțurile lor se încrețesc în mod simpatic.

— Credeam că anul ăsta mergeți în Boulder, prin Denver și apoi Mesa Verde, spune ea. Jack face o intoxicație alimentară și apoi Coco nu mai mănâncă decât la localuri care țin de mari lanțuri de restaurante.

— Asta a fost anul trecut, zic eu. Anul ăsta e Highway 101. Dacă te interesează un pont, probabil că acum e momentul să-ți faci provizii de Dramamină.

— Și tu? Tu ce faci?

— Bine. Mă mut în Rhode Island din august, ca să studiez la Brown, dar probabil că știi asta deja.

Ea încuviințează și suntem din nou învăluite de tăcere și nemișcare. Mi-a lipsit senzația asta de a sta trează noaptea în compania ei, în timp ce restul lumii visează. În lipsa acestor momente de pace, ultimii trei ani mi s-au părut un haos.

— E adevărat că Dumnezeu te părăsește când crești? o întreb. De-asta nu te-am mai văzut?

— N-am zis niciodată că sunt Dumnezeu.

E adevărat, a evitat mereu să-mi spună ce anume e, încă de când mi s-a înfățișat prima dată, pe vremea când aveam șase ani, și nu pentru că n-aș fi întrebat-o, n-aș fi încercat să ghicesc sau nu i-aș fi expus ipotezele mele.

Înainte de apariția Bunicii, toate halucinațiile mele fuseseră înspăimântătoare: sfere negre plutind la câțiva centimetri de nasul meu, bărbați cărunți cu jachete verzi și ochi ca niște puțuri fără fund, femei vopsite ca niște clovni răsărind la căpătâiul patului. Când apăreau, țipam și aprindeam lumina, dar când părinții mei intrau în goană pe ușa dormitorului, creaturile erau duse deja, topindu-se în pereți de parcă nici n-ar fi fost.

— Ai visat urât, mă liniștea mama, trecându-și degetele lungi prin părul meu încâlcit.

Apoi tata aducea pături din dulapul de pe hol și făcea un cuib pe podea, lângă patul lor, iar eu îmi petreceam restul nopții în camera lor.

Dar când Bunica a apărut pentru prima oară, în toiul nopții, m-am simțit altfel. Nu aveam un vocabular foarte dezvoltat când venea vorba de lucrurile spirituale sau metafizice – familia mea e dintre cele care merg la biserică de două ori pe an, iar aceste vizite bianuale nu au avut niciun efect asupra mea –, dar nici nu nutream vreo aversiune față de ideea de Dumnezeu, ci numai față de ideea că L-am putea înțelege până în cele mai mici detalii.

Cred că întrezăresc strălucirea Lui pretutindeni: o căldură enormă, difuză, pe care o simt uneori pulsând în jurul meu, făcându-mă să mă înfior și să simt înțepătura lacrimilor în ochi; Ceva misterios și fără margine întrețesut în urzeala lumii, care refuză să fie redus la un nume și un set de reguli, preferând să se strecoare în milioane de povești adevărate sau inventate, conectând între ele toate lucrurile însuflețite.

Și o poreclisem pe Bunica așa nu fiindcă aș fi crezut că ea era acel Ceva, ci fiindcă Îl vedeam în ea și știam că ea Îi aparține. N-aveam la îndemână alte cuvinte care să descrie o făptură ce ieșea din pereți ca să mă apere de întuneric.

Vedeniile acelea parcă desprinse din *The Shining*[1] nu îi determinaseră pe părinții mei să mă ducă la psiholog. A făcut-o în schimb apariția acestei făpturi celeste care lua chipul unei indience bătrâne și-mi istorisea miturile creației. Când am pomenit-o pe Bunica într-o dimineață, la micul dejun, mama a ieșit imediat din bucătărie ca să-l cheme pe tata. Mi-a fost clar că făcusem o greșeală, dar n-am aflat ce anume decât peste o săptămână, când mama a venit acasă de la o întâlnire introductivă cu un psiholog pentru copii și a avut prima ei discuție serioasă cu mine.

— E firesc să te preocupe moștenirea ta spirituală, draga mea, mi-a zis ea cu vocea tremurând.

Era ca o replică dintr-una dintre cărțile seriei *Ai fost un dar special*, pe care obișnuia să mi le citească atunci când eram mică, în locul devastatoarei propoziții „Ești un copil adoptat“, de care au avut parte mai încolo alți copii pe care aveam să-i cunosc.

— E OK să-ți explorezi identitatea.

— Aveam ochii deschiși, i-am zis eu. Nu visam. Bunica e reală.

N-am reușit să-i conving, nici pe mama, nici pe tata, nici pe doctorița Langdon, dar eu una știam: Bunica era reală. Și poate că nu avea să recunoască niciodată că era Dumnezeu, dar eu știam că era ceva, sau o parte din ceva, sublim.

— Bine, zic eu, Mare Spirit, Bătrâne din Ceruri, Făcător al Pământului sau Holitopa Ishki, orice-oi fi tu sau cum

[1] Roman de groază al scriitorului american Stephen King.

te-oi numi, răspunde-mi la întrebare. O să mă părăsești acum c-am devenit adult sau... ce-oi fi eu în clipa asta?

Bunica strânge din buze. Se ridică, iar inima mea o ia la galop, pentru că niciodată nu s-a mai ridicat în picioare în zecile de nopți când a venit la mine. Traversează încăperea, se așază pe marginea patului și-mi ia mâinile într-ale ei. Pielea ei e incredibil de moale, precum catifeaua, nisipul fin sau mătasea veche.

— Natalie, spune ea, s-ar putea ca asta să fie ultima oară când mă vezi, dar voi fi întotdeauna alături de tine.

Clipesc ca să-mi alung lacrimile și clatin din cap. Cea mai veche prietenă pe care-o am pe lume, cineva care conform tuturor experților nu există, care îmi aparține mie și numai mie. N-ar trebui să fiu surprinsă. Peste trei luni plec la Brown. În curând, balansoarul, dormitorul ăsta, colinele blânde și albăstrui din Kentucky vor face parte din trecut. Chiar am crezut c-o să mă însoțească? Totuși, mă aud întrebând-o:

— De ce?

Ea îmi dă la o parte părul de pe frunte, așa cum face mama mereu.

— Întinde-te, fetițo! O să-ți spun o ultimă poveste și vreau să fii atentă. E important.

— De fiecare dată zici că-i important.

— Pentru că de fiecare dată e important.

Se întoarce la balansoar, nu înainte de-a se opri să-l scarpine pe Gus după ureche, în timp ce acesta scâncește în somn. Se așază și-și drege vocea.

— Asta-i povestea începutului lumii și-a femeii care-a căzut din cer.

— Am mai auzit-o pe asta, îi amintesc. De fapt sunt chiar sigură că asta-i prima poveste pe care mi-ai zis-o.

Ea încuviințează:

— A fost prima, așa că va fi și cea din urmă, fiindcă între timp ai învățat să asculți.

„Învață să asculți, ascultă cu oasele, lasă povestea să te umple.“ Astfel de lucruri mi-a spus de fiecare dată. Ca să fiu sinceră, nu prea înțeleg ce vrea să zică, pentru că mă văd cu ea în toiul nopții, când mintea-mi e încețoșată, și pentru că vocea ei e echivalentul unei cutiuțe muzicale cântând *Clair de lune*[1] atât de mângâietor, încât cuvintele propriu-zise se pierd în tapiseria sunetelor. Mă întind la loc și închid ochii, lăsând vocea ei să mă învăluie.

— A fost odată o lume mai veche, care a existat înaintea lumii noastre, începe ea. O lume care nu cunoștea moartea. Și în acea lume trăia o tânără femeie, care era foarte puternică și foarte stranie. Tatăl femeii a fost prima persoană din acea lume care a murit și, chiar și după moartea lui, ea a continuat să vorbească adesea cu spiritul părintelui său. Moartea deschisese ochii tatălui ei asupra a tot soiul de secrete pe care femeia încă nu le putea vedea, și astfel spiritul lui i-a spus să se mărite cu un străin dintr-o țară îndepărtată, pe care el i-l alesese drept soț. Așa că, împotriva dorinței mamei ei, tânăra femeie, încrezându-se în spiritul tatălui său, a călătorit până în acea țară îndepărtată, unde i s-a înfățișat străinului. Acesta era un vrăjitor puternic și a primit cu scepticism cererea în căsătorie a femeii, căci ea era foarte tânără, iar lui îi trebuia o soție puternică și dârză. S-a decis să o supună la trei încercări, iar dacă avea să le treacă, urma să o ia de soție.

Mai întâi a dus-o în coliba lui și i-a dat niște porumb.

„Macină-mi porumbul ăsta“, i-a cerut el. Și ea l-a luat și l-a fiert puțin și, deși erau o mulțime de grămezi, l-a măcinat foarte repede cu piatra și vrăjitorul a fost uimit.

Pentru cea de-a doua încercare, i-a poruncit să-și scoată hainele și să gătească porumbul pe foc. Terciul a început să

[1] Mișcarea a treia din *Suita bergamască* de Claude Debussy.

fiarbă și să sară pe ea, arzându-i pielea, dar ea nu s-a clintit. A stat nemișcată până a terminat fiertura, deși porumbul o frigea.

Ca ultimă încercare, vrăjitorul a deschis ușa colibei și și-a chemat animalele care îl serveau. Acestea au venit iute și el le-a poftit să mănânce terciul de pe trupul ei gol. Și, deși dinții lor ascuțiți și limbile lor aspre i-au rănit pielea și au scârbit-o, ea a rămas neclintită în seninătatea ei. Atunci, vrăjitorul s-a învoit să se însoare cu ea.

Vreme de patru nopți, proaspeții însurăței au dormit cu tălpile atingându-se, apoi bărbatul și-a trimis nevasta înapoi acasă, cu un dar de carne deosebit pentru rudele ei. I-a cerut să-l împartă în mod egal între toți sătenii. I-a mai cerut să le spună tuturor să-și dea jos acoperișurile ca să-i poată binecuvânta cu o ploaie de porumb dulce în acea noapte, și așa s-a întâmplat.

Când ea s-a întors, casa lui a devenit și-a ei și a început să-și petreacă zilele în compania unui copac care creștea acolo. Era un copac cu flori făcute dintr-o lumină atât de strălucitoare, încât luminau întreg tărâmul vrăjitorului. Femeia iubea copacul – o făcea să se simtă mai puțin străină și mai puțin nelalocul ei –, așa că stătea sub el și vorbea cu spiritele și cu tatăl ei mort. Iubea copacul atât de tare că, într-o noapte târziu, când toată lumea dormea, a ieșit din casă și s-a culcat cu el, rămânând grea.

Cam în aceeași perioadă soțul ei s-a îmbolnăvit și niciun vraci n-a reușit să-l vindece. În schimb, toți i-au spus că boala i-a fost provocată de nevasta lui. El a înțeles că aveau dreptate: nu mai întâlnise pe nimeni atât de puternic ca ea. I-a întrebat ce să facă. În lumea aceea nu exista divorțul. Singura moarte fusese cea a tatălui ei, iar ei nu reușiseră s-o înțeleagă. Dar vracii erau înțelepți și au găsit o soluție.

„Scoate din rădăcini copacul de lumină“, i-au zis ei, „cheam-o acolo și fă-o să cadă în groapă. După aceea pune copacul la loc și puterile îți vor reveni.“

În aceeași zi, vrăjitorul a scos din rădăcini copacul luminii, dar când s-a uitat în groapă a descoperit că dedesubt se afla o altă lume. Și-a chemat soția și, când aceasta a venit, i-a zis:

„Apleacă-te să vezi, sub noi e o altă lume!“ Ea a îngenuncheat lângă copac și a privit prin golul unde se aflaseră rădăcinile. Mai întâi nu a văzut decât beznă, dar apoi, undeva foarte jos, a deslușit un albastru intens, nespus de frumos. Era plin de vise și speranțe și de aceeași lumină care curgea prin vinele copacului ei. Era chiar sursa luminii care o alinase când se simțise singură. Și-a privit soțul zâmbind și a zis: „Cine s-ar fi gândit că arborele de lumină crește deasupra unui loc atât de frumos?“

Soțul ei a încuviințat. „Mă întreb cum o fi acolo jos“, a zis el prudent.

„Și eu mă întreb“, a zis ea.

„Poate ar trebui să coboare cineva până acolo și să vadă“, a spus el.

Dar soția lui era șocată.

„Cum ar putea cineva să facă una ca asta?“ a întrebat ea.

„Sari“, i-a propus el.

„Cum să sar?“ a zis ea aplecându-se din nou deasupra gropii. A încercat să-și dea seama cam cât de jos se afla noua lume, dar n-a reușit. Nu mai văzuse niciodată o asemenea distanță.

„Cineva curajos ca tine ar putea-o face cu ușurință“, i-a spus soțul ei. „Transformă-te într-o adiere blândă, într-o petală sau o floare a copacului de lumină și plutește în jos sau plonjează ca un șoim către lumea frumoasă de sub noi.“

Vreme de un minut ea a privit acel albastru scânteietor, nesfârșit, care ascundea lucruri pe care nu le mai văzuse și vise pe care nu le mai visase.

„Aș putea sări“, a zis ea. „Aș putea pluti. Aș putea să cad în albastrul acela strălucitor.“

„Da, ai putea“, a zis soțul ei.

Ea a rămas îngenuncheată încă un minut, privind, dusă pe gânduri. Apoi s-a ridicat și și-a încordat mușchii puternici, și-a îndoit genunchii, și-a ridicat brațele deasupra capului și a plonjat prin gaura din lumea ei, către albastrul acela frumos.

Vrăjitorul – căci acum nu mai era bărbatul ei – a urmărit mult timp trupul prăbușindu-se prin beznă. Vracii care îl sfătuiseră au venit la căscioara lui și s-au apropiat de groapa pe buza căreia stătea.

„A sărit“, le-a zis el, și au ridicat cu toții copacul și l-au pus la loc, acoperind gaura care ducea către noua lume.

Și pentru că ea a sărit, s-a născut lumea noastră, încheie Bunica.

— Depinde pe cine întrebi, zic eu ridicându-mă în capul oaselor.

Bunica își înclină capul.

— Depinde pe cine întrebi.

Cam o treime din poveștile pe care mi le-a spus sunt mituri ale creației și nu-s două la fel. Nu știu cui aparțin exact toate poveștile astea, deși, când dau peste nume ca Veverița și Femeia-Porumb sau Avraam și Isaac, reușesc de obicei să ghicesc.

— Știi, Natalie... spune Bunica, apoi trage aer adânc în piept și-și privește mâinile. Ți-am spus toate poveștile astea dintr-un motiv anume.

Doar am întrebat-o de *un milion de ori*: „De ce apari în camera mea în toiul nopții și-mi spui chestiile astea?“

— Ai zis că poveștile însele sunt motivul.

Ea oftează și vocea îi devine mai stinsă, mai sumbră.

— Poveștile sunt importante. Ele contează independent de noi. Natalie, suntem parte din ele. Suntem mult mai mici decât ele. Dar mai există un motiv.

Văd lacrimi scânteind în genele ei întunecate și deodată pare mult mai tânără.

— Ce se-ntâmplă? Bunico, ce se întâmplă?

— Nu vreau să te sperii, dar trebuie să fii pregătită pentru ceea ce va urma, spune ea.

Când Bunica își îngroapă fața în palme, simt că mi se face pielea de găină de-a lungul brațelor și sar din pat, îngenunchind în fața ei. N-am mai văzut-o niciodată așa. Nu i-am cunoscut decât un singur chip până acum. Îmi strânge mâinile cu putere și ochii ei îi găsesc pe-ai mei.

— Poveștile, spune ea. Totul se află în povești.

— Ce anume?

— Totul. Adevărul. Lumea întreagă, Natalie, spune ea cu bruschețe. Fata aceea a sărit prin gaură fără să știe ce se va întâmpla și întreaga lume s-a născut. Înțelegi asta, da? *Întreaga lume*.

— Înțeleg, mint eu ca s-o liniștesc.

Pentru că acum chiar mi-e frică și-am nevoie ca ea să fie Bunica pe care o știu, ca să pot fi copilul căruia ea i-a alinat teama de întuneric.

— Bine, spune ea și mâna ei îmi atinge ușor obrazul. Bine. Pentru că mai ai doar trei luni.

— Despre ce vorb...

— Ai trei luni ca să-l salvezi, Natalie.

— Să-l salvez? Pe cine?

Privește dincolo de umărul meu, cu ochii dintr-odată imenși și lăptoși, și rămâne cu gura căscată.

— Tu, șoptește ea. Deja... *deja ești aici!*

Simt furnicături în ceafă și privesc peste umăr, dar nu văd pe nimeni.

— Nu te teme, Natalie, spune Bunica. Alice te va ajuta. Găsește-o pe Alice Chan!

Când mă întorc spre ea, balansoarul gol încă se mai leagănă înainte și-napoi ca și cum bătrâna tocmai s-ar fi ridicat în picioare.

Am rămas din nou singură. Nu mai sunt fata care stă de vorbă cu Dumnezeu.